

مصون سازی

«اپیدمیولوژی و واکسیناسیون
بیماریهای قابل پیشگیری»

قابل استفاده:

✓ دانشجویان رشته های مختلف

بهداشت،

پزشکی،

پرستاری و مامایی

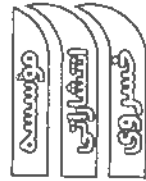
✓ کارکنان مراکز بهداشتی درمانی

ترجمه و گردآوری:

دکتر محمد امیری احمد خسروی

دکتر مصطفی صاحبزاده

نشر دیباج با همکاری انتشارات خسروی

سرشناسه:
عنوان و نام پدید آور:

مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
ناشر:
یادداشت:

وضعیت فهرست نویسی:
عنوان روی جلد:

موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
شماره افزودن:
شماره افزودن:
رده بندی کنگره:
رده بندی دیویی:
شماره کتابشناسی ملی:

امیری، محمد. ۱۳۵۰.
مصون سازی (اییدمیولوژی و واکسیناسیون بیماریهای قابل پیشگیری) /
ترجمه و گردآوری: محمد امیری، احمد خسروی، مصطفی صاحبزاده
تهران: خسروی- دیباج ۱۳۸۷.
۱۲۴ ص. جدول
978-964-8565-60-7

عنوان روی جلد: مصون سازی (اییدمیولوژی و واکسیناسیون بیماریهای قابل پیشگیری)
براساس آخرین ویرایش برنامه واکسیناسیون کشوری سال ۸۷
همراه با سوالات آزمون های مختلف گروه پزشکی
فیفا
مصون سازی (اییدمیولوژی و واکسیناسیون بیماریهای قابل پیشگیری)
براساس آخرین ویرایش برنامه واکسیناسیون کشوری سال ۸۷
همراه با سوالات آزمون های مختلف گروه پزشکی

مایه کوبی:
ایمن سازی
واکسن ها
ایمن سازی -- آزمونها و تمرینها (عالی)
خسروی، احمد. ۱۳۵۵
صاحبزاده، مصطفی. ۱۳۳۴
۱۳۸۷ م ۶ الف ۸ / RA ۶۳۸
۶۱۴/۴۷
۱۳۲۹۲۹۲

عنوان: مصون سازی (اییدمیولوژی و واکسیناسیون بیماریهای قابل پیشگیری)
ترجمه و گردآوری: دکتر محمد امیری - احمد خسروی - دکتر مصطفی صاحبزاده
ناشر: انتشارات خسروی با همکاری نشر دیباج
قطع: وزیری
نوبت چاپ: اول ۱۳۸۷
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
قیمت: ۳۲۰۰ تومان

مرکز پخش: انتشارات خسروی

خیابان انقلاب، بین خیابان وصال و غدس، کوچه اسکو، پلاک ۲۳، واحد ۵
تلفن: ۶۶۴۹۰۵۷۱ - ۶۶۴۹۰۷۲۵ - ۶۶۴۹۱۰۲۹ - ۶۶۴۹۱۰۲۸
فکس: ۶۶۹۵۰۶۴۸

مقدمه

جهان در قرن اخیر شاهد پیشرفت‌های بزرگ علمی و فنی بوده است. این پیشرفت‌ها نتیجه برنامه‌ریزی صحیح و اصولی مدیرانی بوده است که توانسته‌اند از منابع خود استفاده مناسب بنمایند. بیش از ۱۰۰ سال است که از زمان ظهور علم ایمن‌شناسی می‌گذرد و ارتباط آن با دیگر رشته‌های پزشکی روز به روز بیشتر شده است. نظر به این که یکی از راه‌های کنترل بیماری‌های واگیر از طریق علم ایمن‌شناسی انجام می‌گیرد فعالیت در این قسمت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. شاید پدران و مادران ما هنوز خاطرات مرگ‌ومیر نوزادان و کودکان خود را که در اثر ابتلاء به بیماری‌هایی که امروزه ما نام بسیاری از آنها را فقط در کتاب‌ها خوانده‌ایم به یاد داشته باشند. شاید هر روز از طرق مختلف بیدادگری بسیاری از بیماری‌هایی را که امروزه در کشورمان با واکسیناسیون جاری تحت کنترل و حتی در مواردی در مرحله ریشه‌کنی قرار دارند را در کشورهای همسایه و سایر نقاط دیگر جهان شنیده باشیم. بدون اغراق دستاوردی که اکنون در زمینه کاهش مرگ‌ومیر نوزادان، کودکان و مادران شاهد آن هستیم نتیجه تلاش و ایثارگری نیروهای گمنام در خط مقدم جبهه بهداشت و حمایت و برنامه‌ریزی رده‌های مختلف مدیریتی در نظام سلامت کشور می‌باشد. با توجه به اهمیت موضوع و نظر به اعتقاد راسخ به این نکته که نیروهای سطح اول مراقبت‌های اولیه بهداشتی باید به سلاح علم و دانش کاربردی مسلح باشند و با عنایت به تجارب بیش از ۱۰ سال گردآورندگان در زمینه آموزش بهورزان، کاردنان، کارشناسان، دانشجویان، پزشکان و کار در سطوح اول و دوم نظام بهداشتی درمانی و آشنایی با نیازهای آنان، کتاب حاضر از منابع مختلف که در قسمت انتهایی کتاب (فرنس‌ها) ذکر شده، گردآوری یا ترجمه گردیده و تأییدیه مرکز مدیریت بیماری‌های وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی نیز در زمینه چاپ کتاب اخذ گردید.

برخود لازم می‌دانیم که از تمامی عزیزانی که ما را در تهیه‌ی این مجموعه یاری نموده‌اند علی‌الخصوص اساتید محترم آقایان دکتر سالار آملی و دکتر استقامتی و سرکار خانم یقینی از مرکز مدیریت بیماری‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اساتید گرامی خانم‌ها دکتر اکرم شهبازی (متخصص پزشکی اجتماعی) و دکتر معصومه رحیم‌پور (متخصص اطفال) و آقای دکتر احسان نزاکتی (متخصص بیماری‌های عفونی) که در مطالعه متن کتاب و تطبیق علمی آن زحمات فراوانی را متقبل شده‌اند، تشکر و قدردانی نماییم. هم‌چنین از جناب آقای دکتر محمد شریعتی ریاست محترم دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، جناب آقای دکتر سید عباس موسوی معاون محترم آموزشی پژوهشی و اعضای محترم شورای پژوهشی دانشگاه که حمایت‌های بیدریفی را در زمینه تهیه و چاپ این مجموعه مبذول نموده و از مشوقین ما بوده‌اند، تقدیر و تشکر می‌گردد. این کتاب در ۵ فصل تدوین گردیده است:

در فصل اول به مکانیسم‌های دفاعی سیستم ایمنی، عوامل موثر بر ایمنی‌زایی، آنتی ژن و واحد ساختمانی ایمونوگلوبولین‌ها اشاره شده است. فصل دوم مفاهیم و اصطلاحات مهم و کاربردی در زمینه واکسیناسیون تعریف گردیده است. در ضمن واکسن‌های روتین در نظام سلامت کشور و وظایف نیروهای ارایه دهنده خدمات واکسیناسیون و زنجیره سرما آورده شده است. در فصل سوم به قوانین اصلی در واکسیناسیون، عوارض واکسن‌ها و موارد منع آن اشاره گردیده است. فصل چهارم به بررسی و شناخت ۹ بیماری مهم قابل پیشگیری با واکسیناسیون جاری کشور پرداخته و در مورد هر بیماری، وضعیت آن در جهان و ایران، راه‌های انتقال، علائم، اقدامات مراقبتی و پیشگیری آن بیان شده است. در پایان فصل نیز به تعدادی از بیماری‌هایی که ایمن‌سازی علیه آن‌ها در کشور صورت می‌گیرد ولی جزء واکسیناسیون روتین نیست، اشاره شده است. شاید بدون اغراق بتوان گفت که در کلیه فصول مطالبی به زبانی ساده و کاربردی آورده شده که می‌تواند کمک شایانی به ارایه‌دهندگان خدمات سلامت و دانشجویان رشته‌های مختلف گروه‌های پزشکی و بهداشتی نماید.

در فصل پنجم برنامه‌ی واکسیناسیون در جمهوری اسلامی ایران بر مبنای ویرایش ششم و هم‌چنین آخرین دستورالعمل‌های واکسیناسیون آورده شده است. با عنایت به این که در اکثر کتب منتشره در زمینه بیماری‌ها، درباره شاخص‌های بهداشتی قابل استخراج ذکری به میان نیامده است، در قسمت‌های انتهایی فصل به این موضوع پرداخته شده است. این کتاب می‌تواند جوابگوی کلیه نیازهای دانشجویان عزیز برای حل تست‌های کنکور در زمینه ایمن‌سازی از سطح گاردانی تا مقطع دکتری باشد. لذا در قسمت انتهایی سئوالات مرتبط از سطح گاردانی تا دکتری از سال ۱۳۷۴ تا ۱۳۸۶ به همراه پاسخ‌نامه و محل رجوع جهت پاسخ تشریحی آورده شده است.

امید است این کتاب علی‌رغم همه نقص‌ها و کاستی‌ها، بتواند گامی در جهت ارتقای دانش کارکنان نظام سلامت، ارتقای سطح تحصیلی دانشجویان عزیز و کنترل بیماری‌های قابل پیشگیری با واکسن و بهبود مراقبت‌ها بردارد.

فهرست مطالب

۹	فصل اول: اصول واکسیناسیون
۱۷	فصل دوم: کلیاتی در خصوص واکسن‌ها و زنجیره سرما
۳۵	فصل سوم: کلیاتی در خصوص واکسیناسیون
۳۹	فصل چهارم: اپیدمیولوژی و واکسیناسیون بیماری‌های قابل پیشگیری با واکسن
۹۳	فصل پنجم: برنامه ایمن‌سازی جمهوری اسلامی ایران
۹۹	ضمائم